

lige, og som Følge deraf indeholder mit Lovforslag det Forbudne, for at Øvrigheden uden Videre kan indsende den direkte til sit Bestemmessted, altsaa uden i dette Tilfælde at leve den tilbage til Klageren; hans Indvending maa saaledes være fremkommen, fordi han ikke har lagt Mærke til det sidste Punktum i Lovforslagets § 7.

Seg kommer nu til § 10, og jeg skal ligesom den ærede Minister indrømme, at der er sagt Saameget for og imod denne Sag, at man ikke fra nogen Side vil kunne sige noget Nyt om den, men den ærede Minister sagde dog alligevel Afstilligt, som jeg skal tillade mig at gjøre nogle Bemærkninger ved. Jeg erindrer nu ikke de Egenstaber, han tillagde den Administration, som ikke kunde see, om en Erklæring, der var afgivet paa saadanne Ansøgninger, var rigtig eller ikke, men jeg siger, at den ærede Minister derved tillægger Administrationen en Useilbarhed, som den ikke kan have; enhver Administration bestaaer af Mennesker, og det er ikke givet noget Menneske eller nogle Mennesker i Verden, naar der indkommer Ansøgninger med Erklæinger langveis fra over ganske private specielle Forhold, at kunne see, om de givne Erklæinger ere rigtige eller ikke; det er en Umulighed, jeg maa her bestemt hævde, at det kan ikke være saa, Administrationen bliver ikke til en Guddom ved, at den bliver Administration, den bliver ikke alvidende, den kan ikke see længere end alle andre Mennesker, og det er saaledes virkelig ikke muligt, at den kan see, om det, der oplyst, er rigtigt eller ikke. Forstjellen mellem Cirkularet af 1ste Juli 1860 og en Lovbestemmelse om samme Gjenstand bestaaer, som anført, i to Ting; for det Første kan ethvert andet Ministerium, ja jeg vil sige selv det Ministerium, der har udstedt Cirkularet, tage det tilbage, naar det vil; jeg veed ikke, hvad der skulde være i Veien derfor. Efter den ærede Justitsministers Betragtning, idet han mener, at han kan see paa enhver Erklæring, han faaer for sine Dine, om den er rigtig eller ikke, skulde det ikke i mindste Maade forundre mig, om han imorgen kom og sagde: Jeg finder det aldeles unyttigt, det er kun til Besvær for alle Vedkommende, det er unyttigt for Ansøgerne og Klagerne, at de blive be-

kjendte med disse Erklæinger, og det Cirkulære, jeg dengang udsendte, tilbagekalder jeg herved. Efter de Betragtninger, den ærede Justitsminister her og andetsteds har gjort gjældende, har han i Grunden, da han udstedte dette Cirkulære, gjort Noget, han ikke selv kunde billige, og han vilde egentlig handle fuldkommen konsekvent ved at tage det tilbage; men hvis han ikke vil det, saa er jo intet andet Ministerium i mindste Maade bundet til at lade dette Cirkulære vedblive at have Gyldighed. Der er den Usikkerhed tilstede, at selv det, der her er givet, skjøndt det er saa overmaade lidt, kan falde bort, naar det behager Justitsministeren. Den ærede Justitsminister er ikke meget friskindet i dette Forhold, det vide vi, men der kan jo tænkes en Minister, som var det endnu en Grad mindre, og han vilde kunne tage Cirkularet tilbage. Der er dernæst disse Undtagelser i Cirkularet af 1ste Juli 1860, og det viser sig allerbedst ved, hvad den ærede Justitsminister nylig har oplyst, at denne Ret til at gjøre Undtagelser i Grunden tager enhver Betydning bort fra det hele Cirkulære, thi det er dog ganske aabenbart, at naar det er lagt i vedkommende Øvrigheds eller Ministers Haand, om vedkommende Ansøger i hvert enkelt Tilfælde maa blive bekendt med disse Erklæinger, saa vil det i Grunden netop blive de Erklæinger, som det var vedkommende Ansøger eller Klager meest magtpaaliggende at faae at see, der vilde blive ham nægtede, hvorimod han kan faae dem at see, der ere fuldkommen uskyldige; dem, som det for ham gjælder at faae at see, vil man nægte ham, man vil sige: Nei, de ere af en saadan Beskaffenhed, at Du ikke kan faae dem at see. Jeg vil desuden bede det ærede Thing lægge Mærke til, at den høitærede Justitsminister nylig har erklæret, at der i eet Tilfælde kun er givet en Extract af Erklæringen, saaledes at altsaa det, der egentlig var Pointet i Erklæringen, Kærnen i den, er blevet ubeladt; man har sagt: Her er en Extract, den maa Du faae at see, men ikke mere. Dette viser allerbedst, at det Hele virkelig ikke har Noget at betyde, naar det beroer paa den enkelte Mands Godtbefindende, om den Vedkommende maa faae Erklæringen at see eller ikke.